

Асоциация на индустриалния капитал в България вчера в медиите

Вестник Класа

✓ **Васил Велев: Бизнесът е доволен от бюджета за догодина**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/185511_%D0%91%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%8A%D1%82+%D0%B5+%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BD+%D0%BE%D1%82+%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82%D0%B0+%D0%B7%D0%B0+%D0%B4%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0+

Г-н Велев, гласът на бизнеса сякаш беше приглушен при обсъждането на проектобюджета за 2012 г. в Националния съвет за тристранно сътрудничество. Каква беше позицията на работодателите и удовлетворени ли сте?

Работодателите като цяло подкрепиха бюджета с редица препоръки и забележки. Но той беше одобрен практически от всички работодателски организации, защото това е в голяма степен възможният бюджет. Повечето колеги високо оцениха макроикономическата стабилност, фискалната дисциплина и устойчивата данъчна среда. Сега се правят много малко промени в данъчните закони, които са свързани с много малко корекции във връзка с хармонизирането на акцизи с тези в ЕС, по-добра редакция на закони, свързани с по-ефективното прилагане на закона и някои административни облекчения за данъкоплатците. В това отношение нямаме увеличение на данъчните ставки и основи, което е добре в условия на криза. Сравнително ниските данъци бяха адмирирани от работодателските организации.

Корекциите засягат ли преките данъци?

Корекциите не засягат по никакъв начин преките данъци. В косвените данъци има някои промени, които са свързани с минималните нива на акцизите във връзка с ангажиментите по договора за присъединяване на България към ЕС. Предимството на бюджета според работодателите е стремежът за намаляване на бюджетния дефицит. Той е по-малък в сравнение с този, който беше оповестен в средносрочните фискални цели. Корекцията е 1,34% спрямо предвидените преди това 1,5%. Отделен въпрос е, че можеше и по-смела стъпка да се направи, но пък това е един резерв в случай на по-високи нива на риск.

Преразпределението на БВП през бюджета, като разходи са планирани, включително и вноската в ЕС в размер на 36,5%. Това беше и първоначалната позиция на работодателите за по-нисък процент на преразпределение на БВП. Освен че оставя повече средства в бизнеса и в домакинствата, една такава политика е антикорупционна, защото, колкото по-малко средства харчи публичната администрация, толкова по-малко са корупционните възможности.

Реалистичен ли е прогнозният БВП от 81,62 млрд. лв. според вашите разчети за събираемостта от данъците и състоянието на реалния сектор?

Основната препоръка на АИКБ беше именно в тази посока. Според нашите анкети за планирането в компаниите на микроравнище прогнозните очаквания за продажбите са в най-добрия случай на тазгодишните нива. В повечето случаи се предвижда спад от порядъка до 10%. Много е вероятно заложеният ръст на БВП да не бъде постигнат. Прогнозата на асоциацията е за 0,5% растеж, като тя е влошаваща се. Всяка следваща прогноза води до по-ниски стойности, което пък води до въпроса за буфери в бюджета и консервативното планиране в случай на неблагоприятен сценарий.

Ако приемем, че прогнозите са верни, бюджетът все пак е възможен, така ли?

В него са описани рисковете и той е възможен и изпълним. Доскоро принципът на управление на разходната част на бюджета се движеше по инерция. На практика се изчакваше разходването до 90% от планираните разходи, докато се види как ще се изпълни като цяло бюджетът в края на годината, и ако имаше възможност, се харчеха останалите средства. Сега тази система е заменена с контрол върху разходите чрез въвеждане на нови оперативни правила. И дано тази нова система е по-ефективна и по-гъвкава. Дано при неблагоприятен сценарий да не се надвиши значително планираният бюджетен дефицит.

Смятате ли, че трябва да продължи регулирането на пазара чрез държавните субсидии за топлофикация и БДЖ?

Всъщност това е другата препоръка на работодателите. Да се предприемат по-смели структурни реформи. Има известно планирано намаление на разходите за отбрана и сигурност и увеличение на разходите за образование, което е безспорен плюс на бюджета, но ние бихме искали по-ясно обозначени промени. Дори във визираните дейности има възможности за публично-частни партньорства за трайно решаване на проблемите. В хода на дискусиата отчитаме като положителна корекцията, която се направи за минималния праг на фискалния резерв. Фискалният резерв се състои освен от свободни средства и от фондове, като Сребърния и фонда за гарантиране на вземанията на работници и служители. Сумарно тези фондове са близки до трите милиарда. Затова, ако резервът падне, той няма да може да бъде използван въобще в кризисна ситуация, без да се посегне на Сребърния фонд. Така че решението да остане 4,5 млрд. лв. е добро.

Разбира се, това води автоматично до финансиране на дефицита за сметка на увеличение на публичния дълг, в случай че не се постигнат повече приходи при продажба на нови облигационни емисии. Но предвид на това, че България е сред първите три страни в ЕС с минимален размер на публичния дълг в БВП, избраният подход е за предпочитане. Все пак така се гарантират висока стабилност и доверие на финансовите пазари. Очевидно е, че без емисии на облигации няма да минем до 2013 г. при рефинансиране на част от погашенията по външния дълг.

Плащанията по външния дълг ще бъдат ли покрити от облигационни външни емисии за около 1 млрд. евро?

Това е възможност за повече гъвкавост. Както емитирането на вътрешния, така и на външния пазар. В банковата система

има свободни средства, срещу които няма кредитоспособни проекти. Банките водят рестриктивна политика не само заради кризата, но те няма на кого и за какво да дават заеми. Така че може да се емитира и вътрешен дълг, като обаче се следи да не се постигне прекалено голяма ликвидност, която да изтегли прекомерно ресурс и да се затрудни още повече кредитирането. Това, което обаче ние виждаме, е много динамично променящата се външноикономическа среда и прогнозите не са обещаващи и в този аспект.

Може ли да се получи така, че при по-ниска от усвояемост на еврофондовете от предвидените 3,8 млрд. лв. нашата вноска към ЕС в размер на 3% от БВП да станем нетен донор на Евросъюза?

Вноската е от около 800 млн. а срещу тях има 3,8 млрд. за усвояване. Това е амбициозен ръст спрямо постигнатото до момента, но ако бъде реализиран, трябва да бъдем доволни. Министерството на финансите е анализирано и оценило рисковете. Но това, което не видяхме, са опасностите от разлика в предвидената от постигнатата усвояемост.

Ние все пак се надяваме да се направят максимални усилия това да се случи, като имаме предвид и графика, който определя темповете. "Две плюс две" е вече принципът, т.е. не до 2013-а, а до 2015 г. би трябвало окончателно да бъдат усвоени и разплатени всички средства по оперативни програми. Все пак не може да се разчита само на това, особено без оценка на риска в това отношение.

Правителството има вече утвърден подход многократно да коригира заплануваното под натиск на социалните партньори и реакцията в обществото. Това показва определена гъвкавост, но не се ли боите, че проектобюджетът няма да устои на последващи негативни за работодателите корекции?

Работодателите очакваха промяна на плащанията по т.нар. временна неработоспособност или болничните. Според временната мярка, която се въведе, работодателите трябваше да ги изплащат първите три дни от възникналата нетрудоспособност. Срокът на тази промяна се удължи от една на две години. Имахме договореност по повод националното споразумение за пенсионната реформа да бъде премахнато тази година. Ние настояваме да се върне старото положение, при което работодателят плаща само първия ден, а след това щафетата се поема от НОИ, но в планирания бюджет си остава завареното положение.

Смятате ли, че има скрити, резервни пера в бюджета, които да отговорят напълно на очакванията на синдикатите за увеличаване на социалните плащания?

Трябва да се използват възможностите за финансиране на социалните плащания и чрез подкрепа на бизнеса. Необходимо е да се инвестира в реалния сектор и чрез въвеждането на мерки за насърчаване на инвестиционния процес. Има резерви по приходната част от гледна точка на размера на сивия сектор. Това е един сложен и продължителен процес, нужни са комплексни усилия и условия за ограничаването му.

Каква е вашата позиция за реформата в държавната администрация? Има ли резон в искането за премахване на класовете?

Работодателите твърдо сме за премахване на класовете и провеждане на административната реформа. Това е отживяла система, която само пречи на развитието на държавната администрация. Размита е границата между критериите за прослужено време, класовете и нивото на заплащането. Трябва да се търсят други стимули за държавната администрация.

***

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ **Гръцки референдум за спасителния план шокира политици и пазари**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/185569_%D0%93%D1%80%D1%8A%D1%86%D0%BA%D0%B8+%D1%80%D0%B5%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D1%83%D0%BC+%D0%B7%D0%B0+%D1%81%D0%BF%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%8F++%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD+%D1%88%D0%BE%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B0+%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B8+%D0%B8+%D0%BF%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%80%D0%B8

Гърция за пореден път предизвика масова червена вълна на фондовите пазари вчера. Паниката бе предизвикана от новината, че гръцкият премиер Георгиос Папандреу ще свика референдум за спасителния пакет, договорен с евролидерите. Вотът ще се проведе най-рано през януари, което означава, че дотогава пазарите ще останат в клопката на несигурността. Предложението веднага нанесе удар върху еврото, което олекна с 1,6% спрямо долара до ниво от 1,36 долара. На червено през целия ден светеха водещите европейски индекси. Германският DAX изгуби 3,9%, френският CAC40 – 4,4%, а лондонският FTSE потъна с 2,4%. От другата страна на Океана Уолстрийт също посрещна новините около Гърция с понижения: Dow Jones загуби 1,89%, NASDAQ – 2,18%, а S&P 500 – 2,19%.

Идеята за референдум шокира и политиците. Френският президент Никола Саркози и германският канцлер Ангела Меркел проведоха спешен телефонен разговор, след който стана ясно, че ще направят всичко възможно, за да изпълнят договорения спасителен план. Берлускони окачестви идеята като „неочакваното“ решение, което генерира „несигурност“. Президентът на Световната банка Робърт Зелик предупреди, че то може да хвърли в хаос европейските усилия да се овладее фискалната криза. Гърция е заплашена от банкрут, ако страната каже „не“ на евентуалния референдум за спасителния пакет, категоричен бе премиерът на Люксембург и председател на Еврогрупата Жан-Клод Юнкер.

✓ Ръстът на БВП ще е до 2% през 2011 г. и под 2,5% догодина

http://www.klassa.bg/news/Read/article/185513_%D0%A0%D1%8A%D1%81%D1%82%D1%8A%D1%82+%D0%BD%D0%B0+%D0%91%D0%92%D0%9F+%D1%89%D0%B5+%D0%B5+%D0%B4%D0%BE+2%25+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7++2011+%D0%B3.+%D0%B8+%D0%BF%D0%BE%D0%B4+2%2C5%25+%D0%B4%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0

През третото тримесечие на тази година растежът на българската икономика ще е в диапазона 1% - 1,5%, а за годината - под 2 на сто. Ръстът на brutния вътрешен продукт (БВП) за 2012 г. едва ли ще да бъде повече от 2,5%, като се имат предвид данните към момента за България и икономическата обстановка в Европа. Това заяви Георги Прохаски, председател на Центъра за икономическо развитие (ЦИР), при представяне на редовния тримесечен доклад на неправителствената организация. По думите му започва тенденция на балансиране на структурата на растежа, като от една страна, приносът на промишлеността в производството на БВП ще намалява, но ще се балансира от растеж в услугите. Ще се свива приносът на нетния износ, но ще расте вътрешното търсене.

Прохаски представи и позицията на експертите за растежа на отделните икономически отрасли, като коментира, че в селското стопанство в края на тази година той ще е до 2%. В промишления сектор тенденцията на растеж от началото на 2011 г. продължава, като прогнозите са реализираният ръст до края на годината да бъде около 7%. Спадът в строителството ще продължи, но ще бъде по-малък от този през 2010 г., сочи докладът на ЦИР.

Финансовите и застрахователните дейности, както и миналата година, ще отбележат ръст само около 1,2%. Операциите с недвижими имоти ще завършат годината с нулев ръст или лек спад, прогнозира още ЦИР. Крайното потребление ще регистрира ръст до 2%.

Основни двигатели на растежа ще бъдат промишлеността, услугите и износът. Очакванията са бюджетният дефицит за тази година да не надмине 2,5%.

По предварителни данни преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ), влезли в страната през периода януари-август 2011 г., са 225,6 млн. евро (0,6 на сто от БВП), или едва една четвърт от привлечените през същия период на 2010 г. средства от 926,5 млн. евро (2,6 на сто от БВП). На тези данни се основава и прогнозата, че ПЧИ няма да достигнат официално планираните 1,5 млрд. евро за 2011 година, пише в доклада.

Външната търговия остава един от двигателите на националната икономика. Износът (FOB) продължава да расте със сравнително високи темпове - 34% за периода януари-август, достигайки почти 13,2 млрд. евро (при 9,8 млрд. евро година по-рано).

Започналият спад в продажбите на пазарите в страните от Западна Европа ще се отрази неблагоприятно на българския износ. В ЦИР очакват износът да продължи да расте, но със значително по-ниски темпове от предходните месеци.

Затвърждава се тенденцията износът да расте по-бързо от вноса, което свива дефицита в търговския баланс.

Германия продължава да заема първа позиция както в износа, така и във вноса. За отбелязване е устойчивото навлизане на българските експортни фирми на нови пазари като Китай, ЮАР, Грузия, а износът за Румъния нараства сериозно.

Натрупаната инфлация на годишна база едва ли ще надхвърли 2,5% в края на годината, прогнозира още експертите на ЦИР.

✓ Рекордна безработица в еврозоната

http://www.klassa.bg/news/Read/article/185510_%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B4%D0%BD%D0%B0+%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B0+%D0%B2+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0

Еврозоната се приближава към нова рецесия. Испанската икономика е в застой, а безработицата в целия 17-членен блок е скочила неочаквано до рекордно високо равнище в историята на еврото.

Инфлацията се е задържала на тригодишен връх, доста над целта на ЕЦБ от 2%, което ограничава възможностите на новия президент на ЕЦБ Марио Драги да стимулира ръста чрез понижаване на лихвите тази седмица.

Хората без работа в еврозоната са се увеличили със 188 000 през септември, с което равнището на безработицата е скочило с 0,1% до 10,2% според Евростат. В момента безработните са 16,2 млн., рекорд от януари 1998 г.

„Има реален риск от връщане на рецесията“, казва Бен Мей от Capital Economics, който очаква БВП на еврозоната да се свие с 0,5% през 2012 г. спрямо 2011 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) намали прогнозния ръст на БВП на обединението за следващата година до 0,3%, след като само преди пет месеца очакваше ръст от 2%. Еврозоната ще изостане значително от останалите големи икономики, включително САЩ и Япония, според ревизираните прогнози на ОИСР от понеделник.

Рецесията се дефинира като поредица от тримесечия, в които БВП се свива. Еврозоната вероятно ще отбележи слаб ръст през последното тримесечие на годината благодарение на силния ръст в Германия според Грег Фузеси от J.P. Morgan Chase, но вероятно ще се забави с 0,5% през настоящото тримесечие предвид данните за безработицата и лошите резултати от анкетите на мениджърите по покупките. Още по-тревожно според него е разделението в самия блок. Безработицата в Германия, Австрия и Холандия, които се радваха на солидно възстановяване с падащи бюджетни дефицити, е под 6%. А броят на незааетите в европериферията се качва стремглаво. Безработицата в Ирландия е над 14%, тази в Гърция приближава 18%, което допълнително притиска бюджета.

Безработицата в Испания, четвъртата по големина евроикономика, скочи до 22,6% през септември, което е и най-високото равнище в еврозоната. Испанската централна банка заяви, че през миналото тримесечие икономическата активност не се е променяла. Мадрид вероятно ще пропусне целите за редуциране на дефицита и ще трябва да въведе поредния рунд от рестриктивни мерки, които ще задушат ръста.

Обичайният отговор на централните банки на покачваща се безработица и риск от рецесия е намаляване на краткосрочните лихви. ЕЦБ е една от малкото големи централни банки, които все още имат накъде да свалят лихвите, след като ги покачи през април и юли до 1,5%. Тези решения бяха широко критикувани, особено извън Европа. Лихвите

на Федералния резерв, Bank of England и Bank of Japan са близо до нулата.

Новият президент на ЕЦБ Марио Драги едва ли ще реши да намали лихвите още в четвъртък. Инфлацията в еврозоната се запази на тригодишен връх от 3% и през октомври. Задържането на инфлацията под 2% е единствената задача на ЕЦБ според мандата ѝ, наследен от германската Bundesbank. Драги ще трябва да преодолее съмненията, че като италианец не може да действа твърдо срещу покачването на цените предвид традиционните за Италия висока инфлация и равнища на дълга. Ако реши да намалява лихвите още на първата си среща като президент, при това докато инфлацията е все още висока, той много бързо ще подкопае доверието в себе си.

„Инфлацията определено не е на много удобно за ЕЦБ равнище. При положение че Драги иска да изглежда по германец от германците, ще го има предвид в четвъртък“, казва Густави Багатини от RBC Capital Markets. Подобно на други свои колеги, Багатини очаква аргументите в полза на по-ниските лихви да се натрупат до срещата през декември, когато се очакват последните, доста поохладнели прогнози за ръста и инфлацията до 2013 г. Багатини очаква лихвите да бъдат свалени с половин процентен пункт на декемврийската среща, която ще е втората под ръководството на Драги. С това ще бъдат изчистени и покачванията от април и юли, когато начело на банката беше Жан-Клод Трише.

[Вестник Труд](#)

✓ По-ниски обезщетения за военни и полицаи?

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1098303>

Да се намалят с пет заплати обезщетенията при пенсиониране за полицаи, военни и служители в Държавна агенция "Национална сигурност". Тази идея се обсъжда в Националния съвет за тристранно сътрудничество, събщи премиерът Бойко Борисов в интервю по Би Ти Ви.

Сега в МВР, Министерството на отбраната (без цивилната администрация) и ДАНС получават при пенсиониране по една заплата за всяка прослужена година, но максимум 20 заплати. Идеята е таванът на обезщетението да стане 15 заплати от догодина.

“Бизнесът натиска много в тази посока. Да, има риск да повлече много хора, които да напуснат, но е по-справедливо“, коментира министър-председателят.

Борисов събщи, че реално парите за МВР и Министерството на отбраната са 620 млн. лв. повече от обявените, ако към тях се прибавят парите, с които държавата поема осигуровките и обезщетенията в системите.

“Труд” научи, че друго предложение, което се обсъжда на тристранката, е обезщетенията при пенсиониране в сектор “Сигурност” да не се изчисляват на база 100% от заплатата, а да се намалят на 75%.

И двете идеи се предлагат от Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България. Мотивът е, че така ще се подобри финансовата стабилност на пенсионната система и ще се ограничат схемите за ранно пенсиониране.

От Министерството на финансите отказаха официален коментар за обсъжданите идеи. Неофициално експерти във ведомството коментират, че огромните обезщетения при пенсиониране сега тежат на държавата. Ако те бъдат намалени, освободените средства ще се използват за увеличение на всички пенсии догодина и на обезщетенията за майчинство.

Във финансите търсят всякакви смислени начини за освобождаване на финансов ресурс, с който да бъдат подпомогнати най-чувствителните групи. В условията на криза националната сигурност се определя от социалните мерки и по-доброто образование, казват експерти.

Държавните служители сами да плащат осигуровките си е друга гореща тема, която ще бъде обсъдена на тристранния съвет в сряда. Сега осигуровките се поемат от държавата. (Труд)

✓ 1,1% бюджетен дефицит към края на септември

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1098425>

Бюджетният дефицит към края на септември възлиза на 826 млн. лв., което е 1,1% от брутния вътрешен продукт (БВП) на България, събщи Министерството на финансите. За сравнение дефицитът за деветмесечието на 2010 г. беше 1,518 млрд. лв., или 2,2% от БВП. В бюджета за тази година е планиран дефицит от 2,5%.

Въпреки това “дупката” в *държавните финанси* леко се увеличава, след като към края на август дефицитът възлизаше на 1% от БВП.

Към края на септември постъпилите приходи и помощи в хазната са 18,354 млрд. лв., което е 70% от планираните за годината. Спрямо същия период на м. г. постъпленията по консолидираната фискална програма бележат ръст от 5,7 на сто - 997,7 млн. лева. Увеличението в най-голяма степен се дължи на по-високите постъпления от косвени данъци - ДДС и акцизи, които за деветмесечието нарастват с 865,1 млн. лева. Това е с 12,7% повече, отколкото за същия период на 2010 г. Увеличението се дължи на ръста на ДДС от внос и увеличението на приходите от акцизи заради по-високите цени на петрола, които водят и до поскъпване на горивата.

Така приходите от ДДС при внос за деветмесечието възлизат на 84% от планираните за годината постъпления. За сметка на това изостава планът при приходите от ДДС върху сделки в страната, където за периода са събрани 63% от разчетените.

За периода януари-септември общата сума на данъчните постъпления заедно с осигурителните вноски е 15,082 млрд. лева. От нея 2,792 млрд. лв. са от преки, а 7,666 млрд. лв. - от косвени данъци. Приходите от социалноосигурителни и здравни вноски са 4,031 млрд. лева.

✓ **Режат по 5 заплати на военни и полицаи**

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-11-02&article=387514>

Предложението военни и полицаи да получават 15 вместо 20 заплати при пенсиониране скара министрите на финансите Симеон Дянков и на отбраната Аню Ангелов. Спорът се разиграл в понеделник по време на обсъждането на проектобюджета за следващата година, разказаха за "Стандарт" участници в правителственото заседание. Повече от половин час двамата спорили дали трябва да бъдат намалени компенсациите, които ще засегнат и останалите служители в сигурността. Ангелов защитавал привилегиите на военните до последно. Докато министър Дянков бил на позиция, че трябва да се намали броят на заплатите, а парите да отидат за образование, здравеопазване, социални нужди.

По неофициална информация зад идеята за орязване на компенсациите стоят работодателските организации, които също така са предложили и намаляване и на обема на възнаграждението, което ще получават - до 75% от заплатите. Тя не се повдига за първи път, но досега никой не се е осмелил да намали броя на заплатите, тъй като само слухът за това може да предизвика вълна от напуснали в сектора за сигурност. Засега обаче не е ясно колко ще са икономииите, тъй като тепърва се правят разчетите на колко военни и полицаи им предстои пенсиониране догодина.

Въпреки че окончателното решение се очаква да бъде взето днес, вчера премиерът Бойко Борисов даде рамо на Симеон Дянков, като потвърди, че броят на заплатите ще бъде намален. "Да, има риск да повлече много хора, които да напуснат, но пък е по-справедливо, защото това през годините е крило, и 620 милиона всъщност има за МВР, отбраната и сферата за сигурност, да я наречем, които се скриват от бюджетите досега, защото те директно отиват в НОИ", обясни Генерала и допълни: "Това никой не се е осмелил да го прави, никой не би искал и да го прави, но времето е такова и ние трябва да го направим". Борисов визирира парите, които държавата плаща за осигуровки на военни и полицаи, докато останалите служители в държавната администрация са длъжни сами да покриват част от задълженията си към осигурителния институт. Още лятото Симеон Дянков заяви в интервю за "Стандарт", че ще иска постепенно в сектора "Сигурност" да започнат да си плащат осигуровките. "Тази тема не може да е табу. Тя трябва да се отвори. Защото е много трудно не само от финансова гледна точка, но и от гледна точка на равнопоставеност. Ако си служител в сектора на сигурността, реално не пращаш социални осигуровки, а ако си например в министерството на образованието, тогава хем получаваш по-ниска заплата, хем си плащаш и голяма част от социалните осигуровки. Това е трудно да се обясни, защото няма логика. Следователно трябва да намерим някакъв начин да постигнем, ако не наведнъж, то поетапно", заяви тогава Дянков.

[Вестник Сега](#)

✓ **Георги Ангелов: Реформите, които липсват в бюджет 2012**

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=10461&sectionid=5&id=0001001>

В среда на европейска дългова криза и голяма несигурност за световната икономика бюджетът очевидно има нужда от политика на стабилност, включително намаление на бюджетния дефицит (и дори балансиран бюджет), запазване и увеличаване на фискалните резерви, избягване на голямо ново задлъжняване. Тази политика е задължителна, но недостатъчна. Заедно с мерките за стабилност са необходими структурни и реформаторски мерки, които да премахват пречките пред растежа на икономиката. За съжаление такива мерки в нашия проектобюджет 2012 липсват.

Квазиданъчно бремене

Според проекта през 2012 г. приходите от такси (държавни и общински) ще надхвърлят 1.6 милиарда лева, което е около 2% от брутният вътрешен продукт. Това е значителна сума - приходите от такси са близки по размер с приходите от корпоративния данък или данъка върху доходите. Колкото е значителна сумата на приходите от такси обаче, толкова те остават и нереструктурирани, играйки ролята на квазиданъчно бремене.

Много такси са значително по-високи от разходите за извършване на съответната административна услуга. В резултат голяма част от приходите от такси не се използват за финансиране на предоставянето на платената услуга, а влизат като приход в републиканския бюджет, т.е. имат функции на данък. При това произволен данък, налаган с подзаконов акт и различен за различни отрасли - т.е. изкривяващ данък. В общините такса смет също е квазиданък, защото не зависи по никакъв начин от извърляната смет, а от данъчната оценка на имота.

Някои ведомства получават право да се разпореждат с получените приходи от такси (за бонуси и пр.), което им дава постоянен стимул да се стремят към увеличаването им - типичен конфликт на интереси. Рядко, но съществуват и обратни проблеми - независими ведомства, които не покриват разходите си чрез съответните такси, което всъщност ги прави зависими от отпускните субсидии от централния бюджет.

За съжаление няма индикации, че Бюджет 2012 ще разреши проблема. Например Министерството на правосъдието, в което са повечето платени регистри (търговски, БУЛСТАТ, ЦРОЗ), приходите ще продължат да бъдат в пъти по-високи от разходите за тези регистри. Приходите от такси ще продължат да растат като цяло и в консолидирания бюджет.

Може би тук е мястото да споменем, че приходите от глоби и санкции се очаква да намалее през 2012 г. Не че глобите трябва да са самоцел като източник на приходи за бюджета, обаче при толкова много нарушения и обещания за спазване на правилата би могло да се очаква все някакво увеличение по това перо. Същото е положението и с имуществото, придобито от престъпна дейност - не се вижда в бюджета никакъв приход от дейността на едноименната комисия.

Държавни компании и държавни активи

Според проектобюджета приходите от наеми ще се увеличат с 13 милиона до 178 милиона, а приходите от дивиденди на държавни компании ще се увеличат над два пъти, до 191 милиона лева през 2012 г. И все пак това е далеч от възможностите.

Според данни от БНБ държавата е собственик на акции в предприятия на стойност 8 милиарда лева. Това е балансова, а не е пазарна стойност, тъй като повечето държавни компании не са котираны на борсата. Реалната стойност вероятно е по-висока. При толкова вложен капитал в държавни компании може да се очакват по-солидни приходи.

Същото се отнася и за управлението на активите - земи, сгради, имоти, гори, хотели, резиденции и т.н. Държавата е най-големият собственик на имоти в България, много от които не са й нужни за всекидневната дейност. Обаче изглежда никой не знае точно колко са тези имоти, каква е оценката им, кой и как ги управлява, на каква цена и по какви процедури са дадени под наем.

По-ефективно управление на държавните активи може да донесе значително повече приходи. Разбира се, за много активи най-доброто решение е приватизацията, тя би могла да осигури по-добро управление и в същото време сериозни приходи в бюджета, особено при открита и конкурентна процедура. Обаче в бюджета за 2012 г. въобще няма перо за приходи от приватизация - то просто е изтрито, за първи път, откакто се публикува проект на бюджет. Оттук нататък няма да знаем дали правителството има цели за приватизация и какво е постигнало от тези цели.*

Персонал и разходи за заплати

Разходите за заплати в бюджетния сектор през 2012 г. се планира да достигнат 4 милиарда лева, като увеличение има не само при заплатите, финансирани от еврофондове, но и при заплащането, финансирано от държавния бюджет (90 милиона лева повече). Заедно с разходите за осигурителни вноски сумата през 2012 г. ще надмине 5 милиарда лева. За сравнение, преди кризата през 2008 г. същият разход беше 4.8 милиарда лева. Т.е. продължава да расте, въпреки натиска за оптимизация на заетостта в публичния сектор.

Тук има значителна възможност за реформи. По-малко хора, с по-добро заплащане, с по-добри стимули за работа, с по-добро оборудване могат да вършат повече и по-качествена работа, при това спестявайки разходи на бюджета. Разбира се, това включва освобождаване на част от служителите и привличане на по-квалифицирани. Това е очевидно не само за администрацията, но и за ведомства като МВР, които залагат на голяма численост на персонала, но недостатъчно стимулиращи заплати и минимални средства за оборудване. В допълнение - в МВР голяма част от "пакета" за стимулиране на служителите е свързан с неща като неплащане на осигуровки, ранно пенсиониране, изплащане на 20 заплати при пенсиониране, хранене на стол, почивни станции и пр.

Бизнес среда и електронно правителство

Противно на разпространените в бюрокрацията представи подобряването на бизнес средата няма да се види в бюджета под формата на увеличени разходи. Точно обратното, би трябвало разходите да намалее.

Например, ако се въведат множество електронни услуги, това ще позволи да се спестят разходи за служители на гишета, за електричество, консумативи, хартия, принтери, мастило, куриери, пощенски разходи и т.н. Разбира се, важна част от положителния ефект идва от качеството на електронните услуги - те трябва да са по-евтини (или безплатни), да са достъпни, лесни за употреба, без излишни усложнения. Електронните услуги трябва да позволяват и електронни плащания или плащания с карти, което ще спести и банкови такси за гражданите. Не на последно място електронизацията ще позволи лесно да се въведат кратки срокове за обслужване на гражданите и фирмите и ще премахне един от основните стимули за корупция - неоправдано забавяне на разрешения, лицензи, регистрации и пр.) За съжаление нищо подобно не се забелязва в бюджета. Не се забелязват никакви подобрения, свързани с електронното правителство. Най-вероятно ще се похарчат още значителни средства за поръчки, свързани с електронното правителство. Но не очаквайте скорошен резултат. Поне бюджетът не е заложил подобно нещо. Може би защото Министерството на финансите не вярва, че останалите ведомства реално ще направят каквото и да е в посока на улесняване на бизнес средата. Между другото, прогнозата за чуждите инвестиции също е доста ниска - още едно доказателство, че правителството не вярва на собствените си обещания за подобряване на бизнес средата.

Социални разходи

Социалните разходи отдавна са най-голямото перо в консолидирания бюджет. Нещо повече - те продължават да растат значително дори след началото на кризата - увеличили са се с над 2 млрд. лева за този период. Миналогодишната пенсионна реформа не е помогнала, напротив - заради нея повече хора са се пенсионирали, увеличавайки разходите. Неадекватните мерки на министерството на труда, които затормозяват пазара на труда, от своя страна са причина за продължаващо влошаване на заетостта - и оттам до увеличаване на разходите за социални помощи.

Социалните разходи са важни, но не могат да се увеличават безкрайно (защото пресират останалите разходи в бюджета и тежат на икономиката), нито пък могат и трябва да заменят работните места. За 2012 г. обаче бюджетът не залага растеж на заетостта, което показва, че не се очакват и никакви реформи, които да облекчат пазара на труда и създаването на работни места. Социалните разходи растат, което показва, че няма да се усети и ефект от пенсионната реформа (всъщност такъв не се и очаква, защото реформата не беше достатъчно дълбока).

*При последното обсъждане на проектобюджета в МС министър Дянков съобщи, че от приватизация за следващата година са заложени около 300 млн. лева приходи. Въпреки твърденията на Дянков в самия закон за бюджета не пише нищо за приватизация - такова перо няма.

✓ **Ниските данъци и евтините работници вече не привличат инвеститорите**

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=10461&sectionid=3&id=0000601>

Ниските данъци и евтиният труд вече не са достатъчни, за да привлекат чуждестранните компании да развият бизнес у нас. Това е един от изводите в октомврийския доклад на Центъра за икономическо развитие за икономиката на

България. По данни на БНБ преките чуждестранни вложения за първите осем месеца на годината са само 225.6 млн. евро - едва една четвърт от привлечените 926.5 млн. евро през същия период на миналата година.

"Фирмите се оплакват от постоянно променящите се закони, тежката бюрокрация, неефективната администрация", обясни директорът на центъра Георги Прохаски. Според него е трудно да се направи прогноза за инвестициите до края на годината, но вероятно няма да бъдат достигнати официално очакваните 1.5 млрд. евро за 2011 г. "Несигурната икономическа среда в страната и ограниченият мащаб на вътрешния пазар не стимулират компаниите да се насочват към България", каза още Прохаски. Финансовите проблеми в глобален мащаб също оказват влияние - сложната ситуация в Гърция, Италия и Испания не помага за увеличаването на притока на инвестиции отвън.

Наред със съдържаните прогнози за чуждестранните инвестиции икономистите очакват забавяне на икономиката ни до края на годината. В юлския си доклад Центърът за икономическо развитие отчете слаб и неравномерен преход към растеж, но сега експертите ревизираха прогнозата си. Растежът е слаб и предвид проблемите на основните ни партньори очакваме той да се забави допълнително, пише още в доклада. Очакваният ръст за третото тримесечие е между 1-1.5%, а за годината - под 2 на сто. През 2012 г. икономистите очакват ръст от 2.5 %, въпреки заложения в проектобюджета за догодина 2.9 на сто.

Единствената отраслова група без спад през последните години на криза е тази на финансовите и застрахователните дейности, но ръстът е сравнително малък. Според Прохаски в момента българската банкова система е една от най-стабилните в Европа и има достатъчно ликвидност

Амбициозни са плановете на държавата до следващата година да увеличи почти двойно разплатените средства от европейските фондове, смятат от ЦИР. "Към средата на септември общо платените европари са само 14-15%. За първите 7 месеца на годината са били усвоени с около 70 млн. евро по-малко в сравнение със същия период на м. г.", каза експертът Аелия Дамянова. Над 378.5 млн. евро са били разплатени по седемте оперативни програми за периода януари-юли 2010 г., докато за същия период на т.г. сумата е малко над 308 млн. евро. Възможно е за следващата година правителството да залага на разплащане по програмите, по които се финансират много големи проекти, като "Транспорт", "Околна среда" или "Регионално развитие", и така общо да се повиши процентът на разплатените средства. Като положително за икономиката ни експертите отбелязаха нарастването на разходите на фирмите за научно-изследователска дейност и иновации. Те обаче отбелязаха проблемите по програма "Конкурентоспособност", по която дори и след година едва ли ще се постигне голям напредък в темповете на разплащане. "Причината е слабата работа и бюрокрацията в управляващия орган и в междинното звено на програмата - Агенцията за насърчаване на малките и средни предприятия", каза още Дамянова.

Вестник Новинар

✓ **Българите спестили 3,8 млрд. лева за година**

http://novinar.bg/news/balgarite-spestili-38-mlrd-leva-za-godina_MzcZMTs3OA==.html

За последните 12 месеца българите са спестили 3,8 млрд. лв. сочат данни на БНБ. За същия период домакинствата са погасили 41,5 млн. лв. от задълженията си към банките до 19 млрд. лв. към 30 септември 2011 г. Половин милиард пък сме спестили през септември - месечният ръст за месеца е с 496 млн. лв. спрямо намаление на депозитите на гражданите с 25 млн. лв. през същия месец на миналата година.

Данните показват още, че депозитите на населението превишават задълженията с 11,5 млрд. лв., като превишението постоянно нараства. Според Инвестор.бг, увеличената спестовност на населението ограничава потреблението и инвестициите и забавя икономическия растеж на България, отбелязва Инвестор.бг. Едва 4,8 на сто от домакинствата държат 68 на сто.

През септември са намалели депозитите на фирмите и държавните ведомства със 111 млн. лв., до 20,96 млрд. лв. За последната година обаче има увеличение с 2,2 млрд. лв. За същия период са се увеличили задълженията на фирмите към банките с 1,3 млрд. лв., до 32,6 млрд. лв. Депозитите от чужди кредитни институции намаляват с 59 млн. лв. през септември.